KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.691/1/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 10 juli 2003 door de Minister-President van de Duitstalige Gemeenschap verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap "tot regeling van de begrotingscontrole", heeft op 7 augustus 2003 het volgende advies gegeven :

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

De bevoegdheid en de voorgeschreven vormvereisten geven geen aanleiding tot opmerkingen. Wat de rechtsgrond betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. In de aanhef van het ontwerp wordt verwezen naar artikel 60*bis* van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap. Naar luid van dit artikel 60*bis* zijn een aantal artikelen, waaronder artikel 51 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, van toepassing op de Duitstalige Gemeenschap. De bepaling van artikel 51 van de bijzondere financieringswet heeft betrekking op de bevoegdheid van de gewesten en gemeenschappen om een eigen administratieve en begrotingscontrole te organiseren, maar biedt als zodanig geen rechtsgrond aan de regering van de Duitstalige Gemeenschap om ter zake regelend op de treden.

Voor de ontworpen regeling kan rechtsgrond gevonden worden in het geheel van de bepalingen van de voornoemde wet van 31 december 1983.

Het ontwerp beoogt met name de organisatie van de interne begrotingscontrole binnen de regering van de Duitstalige Gemeenschap en, onder meer, haar diensten, en strekt inzonderheid tot het aftekenen van de respectieve bevoegdheden van de regering, haar ministers en de betrokken ambtenaren. Aldus beschouwd, regelt het ontwerp de interne werkwijze van de regering en van haar diensten.

De federale uitvoerende macht wordt traditioneel geacht het prerogatief te bezitten om zelf de organisatie en de werking van de regering en van haar diensten te regelen, op grond van artikel 37 van de Grondwet. Daarentegen worden de regeringen van de gemeenschappen en de gewesten geacht voor de regeling van de interne werking van de regering en van haar diensten, rechtsgrond te vinden in het geheel van de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

.../...

Op analoge wijze kan voor de ontworpen regeling, in de mate dat zij betrekking heeft op de interne werking van de regering van de Duitstalige Gemeenschap en haar diensten, rechtsgrond worden gevonden in het geheel van de bepalingen van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap. Deze wet bevat evenmin als de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een bepaling vergelijkbaar met artikel 37 van de Grondwet en duidt de artikelen aan uit de voornoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 die gelden voor de Duitstalige Gemeenschap.

2. Naar luid van artikel 6, § 1, tweede lid, van het ontwerp kan de inspecteur van financiën worden belast met onderzoeken en adviezen m.b.t. budgettaire en financiële vraagstukken, en kunnen deze opdrachten eveneens betrekking hebben op de handelingen van rechtspersonen die onder de Duitstalige Gemeenschap ressorteren of op de ontvangers van subsidies.

2.1. Voor wat betreft de opdrachten die betrekking hebben op de handelingen van "rechtspersonen die onder de Duitse Gemeenschap ressorteren" kan geen rechtsgrond worden geboden door de (hierboven sub 1 genoemde) algemene rechtsgrond van de bepalingen van de wet van 31 december 1983 in hun geheel. De nodige rechtsgrond om de bevoegdheid van de inspecteur van financiën uit te breiden tot de "rechtspersonen die onder de Duitse Gemeenschap ressorteren" zal in voorkomend geval gezocht moeten worden in de organieke decreten betreffende de betrokken rechtspersonen.

Aan de stellers van het ontwerp wordt evenwel ter overweging gegeven de bepaling betreffende "de handelingen van rechtspersonen die onder de Duitstalige Gemeenschap ressorteren", weg te laten. Inderdaad wil het ontwerp, blijkens zijn eigen artikel 1, tweede lid, enkel betrekking hebben "op de ontwerpen van beslissing van de Regering en haar ministers en op de diensten van het algemeen bestuur van de Duitstalige Gemeenschap".

2.2. In zoverre artikel 6, § 1, tweede lid, betrekking heeft op de opdrachten van de inspecteur van financiën ten aanzien van de ontvangers van subsidies en daarin sprake is van “onderzoeken uit te voeren en adviezen uit te brengen m.b.t. budgettaire en financiële vraagstukken", wekt deze bepaling de indruk dat de opdrachten meer omvatten dan de controle op de aanwending van subsidies, waarvan sprake in de artikelen 55 tot 58

van de bij koninklijk besluit van 17 juli 1991 gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit.

In de mate dat de ontworpen regeling aldus geacht moet of kan worden een strengere regeling te bevatten dan die vervat in de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit, dient aan de stellers van het ontwerp in herinnering te worden gebracht dat het uitvaardigen van strengere controleregels niet aan de regering kan worden overgelaten.

Uit de artikelen 50, § 2, derde lid en 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader ... in deze materies specifieke regels te bepalen" [1].

De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen) maken (en er) niet (kunnen van) afwijken" [2]. Het vaststellen van dergelijke strengere regels inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies komt evenwel alleen de decreet- of ordonnantiegever toe, niet de regering.

---

[1]Zie de memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (Parl. St. Kamer, 1988-89, nr. 635/1, 37).

[2]Parl. St. Kamer, 1988-89, nr. 635/18, 543.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	J. BOVIN, G. DEBERSAQUES,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS J. DE BRABANDERE